

Lemvigegnens Husholdningsforeninger:

Selve arbejdet med dygtiggørelse af husmødrene på Lemvigegnen kan føres tilbage til 1904-1905. Det var Landboforeningen der allerede i 1904 – 1905 satte et kursus i gang rundt om i egnens forsamlingshuse, hvor såkaldte vandrelærerinder underviste.

Marie Møller, ”Krabbesmark”, Ramme fortæller om sammenslutningens start:

De første husholdningskurser på Lemvigegnen afholdtes i vinteren 1904-1905 af vandrelærerinder rundt i forsamlingshuse – igangsat af landboforeningen. Første års konsulent var frk. Anne Madsen, som senere blev bestyrerinde på Lemvig Højskolehjem. I 1922 stiftedes Bonnet Husholdningsforening.

Det var Kathrine Maagaard, Bonnet, som fik fru Magdalene Lauritsen, Sorø til Bonnet for at tale for indbudte kvinder om nødvendigheden af, at danne husholdningsforening.

I Kathrine Maagaards hjem, stiftedes Bonnet Husholdningsforening med Kjeltoft som formand – nogle dage senere, Rom forstander frk. Pedersen, Hadsten til højskolehjemmet i Lemvig og holdt sit inspirerende foredrag om oplysningsarbejdet gennem husholdningsforeninger.

De følgende dage stiftedes foreninger i Gudum, Fabjerg, Bækmarksbro og Ramme. Gudum og Bonnet var de eneste foreninger, som har arbejdet alle årene – siden de andre foreninger i alt for kort tid, der var jo da, som altid, når noget nyt begynder - megen kritik og latterliggørelse mod disse kvindeforeninger.

Vi havde i Bonnet en vældig støtte i frk Madsen, Lemvig Højskolehjem, som egentlig var den ledende, men formand ville hun ikke være, måske var det frk Madsen, som hjalp os til – ikke at ænse kritikken. Vi fik forhandlingsprotokol med vedtægter om foreningens formål. Vi holdt møder omtrent en gang om måneden, og et julemøde, hvor mændene deltog ved et festligt kaffebord, fik vi mændenes kritik, som ikke altid var forstående, men blandet med med munter skæmt gik det, og efterhånden fik vi anerkendelse, de klogeste kunne se nytten i vort foreningsarbejde. Hvert år var formanden eller frk. Madsen med en anden af bestyrelsen til Amtsmøde i Århus. Århusmødet var jo ikke den gang så velbesøgt som nu, men meget agiterende for arbejdet. Efterhånden gik det op for os, at de andre husholdningskredse i Jylland arbejdede i tilslutning til landboforeningerne, og derigennem lettere fik kvinder med til møder og kurser. Herved blev tankerne vendt mod, og vi også på Lemvigegnen – gennem landboforeningen kunne få flere husmødre med i arbejdet.

Jeg - som nu i nogle år, havde været formand, skrev et brev til bestyrelsen i Skodborg-Vandfuld Herreders Landboforening, om de kunne hjælpe os til, at få sat husholdningsarbejde i gang i sognene. Nogen tid efter fik jeg indbydelse til at deltage i et møde på Højskolehjemmet i Holstebro. Til dette møde var Niels Brejnholt Agger, som formand for vort Herreds landboforening og forstander Voigt Løvstrupgaard, formand for Sammenslutningen af landboforeninger i Ringkøbing Amt. Disse to mænd havde indbudt enkelte husmødre fra hele amtet, fru Rosagger, Borris, fru Villemoes, Frøstrup Teglværk, fru Overgaard, Herning, fru Overgaard, Holstebro, fru Marie Møller, Bonnet, fru Sine Lambek, Lem ved Ringkøbing, og et par andre kvinder, hvis navne jeg ikke husker. Alle vi kvinder ville gerne gøre vort bedste, hver på sin egn, for at få husholdningsarbejdet i gang.

Medlemmerne i landboforeningerne skulle så påvirke deres kvinder til at sluttet op om arbejdet. Der blev dannet forretningsudvalg med fru Rosagger, Borris som formand, vor første var konsulent frk Sonne Hansen.

Det var et vidtstrakt område vor konsulent måtte overkomme, og det var med tog eller cykel.

De forskellige kvinder var meget betænkelige - om vi nu også kunne give vor husholdningskonsulent tilstrækkelig arbejde, men nu skulle det forsøges og det lykkedes mere eller mindre over hele amtet.

På Lemvigegnen gik det strygende – i 1935 blev der dannet husholdningsforeninger i Lomborg med Else Jørgensen, Ravnsbæk som formand, i Fjaltring med fru mejerist Hansen som formand, i Tørring blev det fru Agger, Sønder Vinkel. Året efter kom der foreninger i Dybe og Vandborg, i 1937 kom husholdningsforeningen i Ferring, så kom Møborg og Bækmarksbro.

I Skodborg- Vandfuld Herred holdt vi fast på, at husholdningsarbejdet ikke skulle være med udvalg fra Landboforeningen, som det foregår i mange andre egne, men hver sogn skulle danne selvstændig forening med bestyrelse, der selv tilrettelægger arbejdet, vi mente husmødrene på denne måde kom ind i arbejdet - og fik udvikling derigennem.

Amtets forretningsudvalg samledes en gang imellem, når konsulent og formand fandt det nødvendigt. Udvalget bestod i begyndelsen af en kvinde af hver af amtets herreder, som have været med til at danne foreningen. Efter nogen tid, fandt vi det for besværlig og dyr, at samles så mange, og der blev nedsat et forretningsudvalg bestående af 5 af formændene – senere blev det nedsat til 3, som skulle bestemme og tilrettelægge i samråd med konsulenten, som jo var bindeled i mellem foreningerne. Det første år var fru Rosagger, Borris Landbrugskole formand, men på grund af nogen uoverenstemmelser trak hun sig tilbage og Marie Møller ”Krabbesmark”, Ramme blev formand.

Efter at foreningerne havde samarbejdet et par år, fik vi tanken at samle vore medlemmer fra hele amtet, til såkaldt husmoderdag på Borris Landbrugskole. Vi var meget spændt på, hvordan det ville arte sig – om husmødrene ville deltage, trods de lange veje. Vi blev glædeligt overrasket – rutebiler kom alle vegne fra. Høresalen blev mere end fuld, - henimod 300 husmødre. Taleren var konsulent Folmer Dam, Sorø. Han havde valgt som emne, fordeling og anvendelse af en ko. Jeg husker hvor spørgsmål og kritik regnede ned over ham fra husmødrene, der var interesse og humor. Fru Anne Stigaard havde forfattet et digt til dagen, som fremsagde med tilsvarende lune.

Alle fandt vi havde haft en god og festlig dag.

En månedstid senere var forstander Jens Nielsen, Borris i vort hjem.

(Jens Nielsen var det år vejleder i havebrug i husholdningsforeningerne)

Han betegnede husmoderdagen som en succes.

Vor konsulent frk. Sonne Hansen, fortalte om en lærerkone, som havde deltaget i husmoderdagen, at hun havde grædt af glæde over, at så mange kvinder kunne samles, og havde det så festlig og indholdsrig.

Hvert år senere har vi haft husmoderdag, afholdt i forskellige egne af amtet og flere og flere kvinder ved disse husmoderdage.

Det gik fremad med arbejdet i hele amtet og, også efterhånden kunne én konsulent ikke overkomme arbejdet og vi fik en hjælpekonsulent, også de to konsulenter flere henvendelser end de kunne overkomme. Der blev vekslet ord om endnu mere konsulenthjælp, men vor første konsulent Sonne Hansen sagde bestemt nej! Det ville give alt for meget kontorarbejde. Man kunne nu se, at skulle husholdningsarbejdet komme til at omfatte de mange hjem, måtte det være på den måde, at Sammenslutningen delte sig, vi havde da samarbejdet i 6-7 år.

Næsten udelukkende husholdningsarbejdet foregik ind under landboforeningerne, d.v.s. der var en eller to kvinder i sognene, som fik besked om, hvornår de skulle indkalde til møde og bestille lokale, så vidt jeg ved – var emnet også valgt. I Aulum var jeg ude at danne en husholdningsforening, det var fru Lundsgaard som valgte at danne forening.

Ellers var det kun i Skodborg-Vandfuld Herreder, at vi havde selvstændige husholdningsforeninger og her var efterhånden mange foreninger.

I 1939 kom der husholdningsforening i Lemvig, vi var nu 16 – 17 foreninger og vi mente os talrige nok til selv at få en konsulent her i kredsene og vi fæstede frk. Marie Herping. Da vi her i herredet fik egen konsulent, trak vi os tilbage fra Amtssammenslutningen, da vi mente, at skulle vi få de mange hjem med, havde vi tilstrækkelig arbejde inden for egne rammer.

Efter vort herreds foreningers udtræden af Sammenslutningen blev fru Holm, Skarrild formand i Amtssammenslutningen.

Ind under samarbejdet, havde vi også haft sykonsulent. Frk. Møller havde med hjælp af yngre syersker haft syarbejde over hele amtet, ikke frk. Møllers hjælpere, var lige dygtige og der var af og til beklagelser, men én af hendes syerske, frk. Rabek, var der kun lovord om, med lidt usikkerhed, om vi nu kunne give en sykonsulent tilstrækkelig arbejde, tog vi beslutningen, at fæste denne sykonsulent, som alle var tilfreds med, og frk. Rabek gik ind tilbuddet.

Der blev ingen mangel på arbejde, men større tilslutning. Dette var en stor hjælp for hjemmene – især i årene krigen havde gjort fattig, meget gammelt tøj, fik rigtige anvendelse.

Vor forening havde i frk. Herping fået en dygtig konsulent

- vi kunne se opgaver i hjemmets daglige arbejde, hvor vi ikke var helt sikre, fik vi det klarlagt, det være sig hjemmets vedligeholdelse eller husførelse, både ernæringsmæssig eller økonomisk. Nogle hjem havde årsregnskab, for der igennem holde med, hvad der økonomisk kunne forandres. Vi havde kostundersøgelser for derigennem få forståelse af det sundhedsbevarende (om vi satte vor energi ind derfor)

I krigens tid, hvor vi havde sæberation og det meget begrænset, foretog vi undersøgelse af vandets hårdhedsgrad i så godt som alle herredets sogne, skrev til sognerådene i de forskellige kommuner – om de ville overlade os skolelokaler og støtte os økonomisk, - fik bejaende svar fra de fleste af sognene. Det blev planlagt hvad tid vor konsulent kunne være i de forskellige skoler. Hjemmene som ønskede, at få vandet hårdhedsgrad, sendte så vandprøve til skolen den fastsatte dag, fik så seddel med påskrift om vandets hårdhedsgrad og besked om, hvordan man kunne blødgøre vandet før sæben tilsættes. Vandets hårdhedsgrad var svingende 4 gr. Til 40 gr.

På grund af krigens onde – følger mangel på nødvendige varer, blev der forskellige opgaver, som vi igennem vor forening kunne tage op: indsamling af klude, som kunne forarbejdes til vat, eller erstatning for vat, noget vi i flere år måtte tage til takke med i forbindingskasser.

I 1941 hvor nøden var slem i København, og ordene tit lød, at vi alle var i samme båd, tog vore medlemmer sig på, at samle grøntsager til Københavns fattige. Indsamlingen lykkedes, sendingen blev så stor, at der fra Fordelingsorganisationen skrev, at 1500 familier fik hver 20 kg kartofler og gulerødder. Der kom mange takke breve fra de, som havde uddelt varerne

Da Norge efter krigen blev fri for tyskerne, var nøden der i landet så usigelig og sammen med andre organisationer, samlede vore foreninger naturalier og penge, alene i husholdningsforeningen indsamledes flere tusind kr. – foruden korn, skinker og andre naturalier. Året efter var det Holland, der indsamledes til, - også da deltog husholdningsforeningerne med godt resultat, men knap så rigt som til Norge.

Foreningerne afholdt sammen fjerkrækurser, og da det med fjerkræhold i tiden var rentabel, var kursusdeltagerne en stor del mænd. Husker én af talerne, konsulent Christensen, Risskov bemærkede, det var en underlig husholdningsforening med flest mænd som tilhørere.

Efter nogle år, at have drøftet spørgsmålet andelsvaskerier fik husholdningsforeningerne med tilslutning fra husmands- og landboforening oprettet et andelsvaskeri.

Nu omfatter Sammenslutning 21 foreninger.

I oktober 1941 afholdt foreningerne den første udstilling ”Kvindevirke”, mange udstillinger er senere afholdt.

Marie Møller
Krabbesmark, Ramme

Den drivende kraft i arbejdet for gennemførelsen af Sammenslutningen på Lemvigegnen i 1939 var fru Marie Møller, ”Krabbesmark” Ramme, og hun blev også valgt som formand for et tremandsudvalg som skulle lede Sammenslutningen på Lemvigegnen. De to øvrige udvalgsmedlemmer var Maren Lauridsen, Dybe og Anna Stigaard, Gudum.

Som konsulent ansattes frk Marie Herping, Trans, og senere ansattes frk Rabeck, Lemvig som sykkonsulent.

Sammenslutningen har i de 25 år haft 4 formænd. I 1945 afløstes fru Marie Møller af fru Maren Lauridsen, Dybe, i 1957 blev fru Esther Gay, Tørring formand og hun afløstes i 1959 af den nuværende formand fru Ellen Agergaard, Nørre Nissum.

Der er nu 20 foreninger i sammenslutningen, hvoraf Thyborøn og Harboøre er de største, efter at Lemvig sidste år trak sig ud og blev selvstændig

Frk Rabeck, var foreningens sykkonsulent i 12 år

Lemvig Husholdningsforening melder sig ud af Lemvigegnens husholdningsforeninger i 1964.

Lemvigegnens Husholdningsforeningsforening kan fejre 25 års jubilæum, 1. nov. 1964.

Frk Herping og fru "Sonled", Voldbjerg Sørensen – de første konsulenter på Lemvigegnen holdt festtalen

Frk Marie Herping, blev forstanderinde på Hadsten Husholdningsskole.

I 1969: Birgit Bjerg blev ansat heltids.

Engbjerg og Skalstrup husholdningsforeninger blev opløst i 1970.

Vandrelærerinde: 01.11.1906 til 31.03.1907

Kirsten Dorthea Jæger.

Min farmor, Kirsten Dorthea Jæger, var vandrelærerinde i Skodborg - Vandfuld herreds landboforening i et fra 1. november 1906 til 31. marts 1907. Her er en kort beskrivelse af hendes liv:

Kirsten Dorthea Jæger blev født 19. oktober 1883 i Hunderup ved Ribe, datter af lærer og kirkesanger Asmus Jæger og Botille Hansen. Hun har bl.a. været på Vallekilde højskole, og i 1903 blev hun i Hunderup kirke gift med Kresten Boel, også fra Hunderup. Han var købmand i Ribe.

10 dage efter brylluppet sker der en eksplosion i kælderen under butikken. Kresten Boel blev meget forbrændt og døde dagen efter ulykken. I skifteretten efter dødsfaldet var Dorthea Jægers far, Asmus Jæger, med som hendes lavværge, da hun ikke var fyldt 25 år og dermed ikke var myndig. Hun drev købmandsforretningen videre og ansatte en kommis til at hjælpe sig. Efter et ½ års tid solgte hun forretningen. I beg. af 1904 kom hun til brugsforeningen i Løvel ved Viborg, hvor hun fik plads som husbestyrerinde og ekspeditrice. Her blev hun 1904 forlovet med min farfar Peder Vesterby.

7. jan. 1906 påbegyndte Dorthea Jæger på □ Ankerhus □, Sorø Husholdningsseminar en uddannelse som husholdningslærerinde, og Peder Vesterby begyndte på Lyngby Landbrugsskole med henblik på at læse videre på Landbohøjskolen for at blive landbrugskonsulent, hvilket han også blev

Da Dorthea Jæger blev færdiguddannet i slutningen af september 1906, fik hun kort tid derefter ansættelse som vandrelærerinde i Skodborg - Vandfuld herreds landboforening. Denne ansættelse varede til slutningen af marts 1907. I dette halvår rejste hun i flere omgange rundt til kredsene i byerne Møborg, Bøvling, Bonnet, Dybe, Hygum, Vandborg, Faberg og Gudum og underviste landhusmødrene i kunsten at føre en husholdning.

Efter at have afsluttet dette job rejste hun derefter til Chicago i USA, hvor hendes bror og svigerinde boede. De ventede ham, og Dorthea Jæger skulle hjælpe med at passe barnet de første måneder. Derefter tog hun plads i flere forskellige hjem, indtil hun i marts 1908 vendte tilbage til Danmark, i øvrigt sammen med broderen og hans familie. I 1909 blev hun i Hunderup kirke gift med Peder Vesterby. Han var på det første lærerhold på den nystartede Asmild Kloster landbrugsskole i november 1908, og de bosatte sig i Viborg.

Et par år derefter købte de en gård på Viborg Vestermark, hvor de fik 6 børn. 1919 overtog de fødegården i Løvel, og her fik de yderlig 2 børn. 1925 døde Dorthea Jæger og blev begravet på Løvel kirkegård.

Slævet af Jenny Lyngaa, Hobro

Gæstgivergaarden Bøvlingbjerg pr. Faare d. 4. November 1906

Min kære Peder!

Saa har jeg begyndt min Vintervirksomhed. Jeg begyndte i gaar Lørdag med 2 Kredse den første i Møborg v. Bækmarksbro og den anden her i Bøvling som ligger en Mils vej fra 1. Kreds. I Morgen Mandag fortsætter jeg i Dybe og Bonnet saa resten af de 4 sidste Kredse kan jeg da faa 1 Dag til hver. Den 1. Omgang kan jeg nok mærke vil blive lidt besværlig, men saa haaber jeg den næste vil blive lettere, naar jeg først bliver kendt med Kredsen, med Elevantallet, Lokalet og det hele. I Bækmarksbro har jeg en umaadelig snakkesalig Værtinde. Jeg kom dertil Fredag Middag og hun var lige ved at plage Livet af mig med hendes megen Snak, derimod her i Bøvling bor jeg saa fredelig og rart og kan passe mig selv og mit og saa havde jeg den Overraskelse her at 3 af mine Elever, var paa Vallekilde Højskole den Sommer jeg var Barnepige hos Poul Hansen; saa Søndagen har jeg faaet lagt hen til et meget heldigt Sted. Jeg skal i Eftermiddag hen at besøge en af de tre. I Formiddags var jeg til Kirke i Valmenighedskirken her, her kommer Folk langvejs fra kørende til Kirke og de faar ogsaa noget at høre, som har Værdi. Præsten hedder Nielsen jeg kender ellers ikke noget til ham, men prædike kan han og Kirken var fyldt til sidste Plads, jeg glæder mig til at høre ham noget oftere. Fra Lørdag Aften til mandag Formiddag Kl. ca. 10 er jeg her og kan her faa Mandagsposten; saa maajeg vel noh paa Lørdag eller næste Mandag vente et lille Brev fra Dig; det er alligevel saa underlig hjemløs at flakke saadan fra Sted til Sted, men jeg tænker ellers nok at jeg bliver glad for Virksomheden, naar først jeg faar godt begyndt. Jeg har de fleste Steder imellem 1 og 1½ Mil at køre kun et Sted fra Hygum og Gudum har jeg tre Mil det er en lang Køretur. Det gaar nu alt sammen nok bare jeg ikke bliver alt for Forkælet. Jeg sender samtidig et Program saa kan Du se alle de mange dejlige Retter jeg skal lave og alle de Ting jeg skal snakke om, det vil vist knibe at skaffe de Ting jeg skal bruge, men heldigvis skal jeg ikke som Frk. Nørgaard køre rundt med Redskaberne jeg har et Sæt i hver Kreds saa min Bagage er slet saa som hendes. Saa faar Du mange Tak for Brevet jeg fik i Onsdags jeg skulde hilse Dig saa mange Gange fra Far, Mor og dem alle. Mor har haft det lidt bedre de sidste dage jeg var hjemme.

Mange Hilsner Din omflakkende Dorthea.

Bonnet d. 13. November
1906

KærePeder!

Min hjerteligste Lykønskning i Anledning af Fødselsdagen, med mange gode Ønsker om Sundhed og Lykke for det nye Aar. Jeg har en lille Fødselsdagsgave men Du maa undskylde at den bliver nogle Dage forsinket. Rigtig mange Tak for Brevet jeg modtog i Gaar i Bøvling. Hermed sendes nogle Adr. saa nu kan Du skrive naar Du synes, men pas endelig paa at de ikke kommer til at vandre bag efter mig. Ja nu har jeg godt begyndt paa anden Omgang og har holdt Stemmen frisk og Forkølelsen borte saa nu tænker jeg det gaar, nu er jeg jo snart vant til Vestenvinden heroppe.

Første Omgang gik for øvrigt rigtig godt, ganske vist er der forskel paa mine ærede Kredsformænd til at ordne Sagerne; men trods de ukendte Forhold, de mange forskellige Lokaler og lignende slap jeg dog forholdsvis godt over det. Jeg er meget glad ved at begynde paa anden Omgang. Det er saa morsom at komme til forholdsvis kendte Folk, det at blive ved en hel Uge igennem. Hver Dag at komme i et nyt Hjem til ukendte Mennesker det er næsten mere anstrengende end at give Forevisning to Gange om Dagen og saa den Nysgerrighed Folk er i Besiddelse af, de kan spørge og spørge i det uendelige. Jo Du har ret i at den første Gang man begynder paa et nyt Emne er den værste og selvfølgelig ogsaa Maden, naar jeg for 8. Gang laver forløren Hare og Kærnemælksgele, saa gaar det af sig selv; men for øvrigt skal Emnerne behandles saa forskellig. Det er ikke alle Steder at jeg faar lige meget ud af det samme. Der er saa stor forskel paa mine Deltagere, og jeg selv er jo heller ikke lige godt oplagt,

Du kan ellers tro at det er velstaaende Folk her omkring, jeg havde tænkt mig en Egn som hjemme,; men det var en Fejltagelse. Jorden er meget bedre og det sætter alligevel straks sit præg paa Befolkningen. Jævne Folk er der alle Steder, men Deres Hjem bærer Vidne om Velstand og Grunker paa Kistebunden. I den sidste Kreds i Faberg sov jeg i Himmelseng, det har jeg aldrig gjort før.

Brevet her er skrevet i hast fordi jeg venter Vognen som skal køre mig til Vandborg naar det skal være.

Bare Du var i Hygum i Morgen Aften saa skulle Du faa Grundlovsdessert.
Rigtig hjertelig Tillykke fra Din egen Dorthea.

Hygum Skole 23. November
1906

Min kære Peder!

Naa endelig i Morgen sender jeg Fødselsdagsgaven, ja, det er en skam at det har ventet saa længe, men jeg skal sige dig hvorfor: Jeg har nu ca. 280 deltagere, som jeg maa sørge for Indkøb af Fødevarer til, og da min ærede Formand ikke mener, at synes, at jeg behøver Penge, saa forstaar Du, at det var ved at blive smaat med Grunkerne. Jeg haaber at Du finder Rejsetæppet tilfredsstillende.

Nu rejser jeg paa 4. Omgang og er rigtig godt fornøjet med Tilværelsen som Vandrelærerinde. 1. Rejse var den værste, nu er jeg jo som hjemme hvert Sted jeg kommer og finder mig svært godt til Rette i Forholdene. Ogsaa Arbejdet i Kredsene er jeg glad ved. Jeg har svær opmærksomme Tilhørere. Maden der bliver lavet, falder ogsaa i de flestes Smag, men saa er det jo Emnerne. Nu arbejder jeg paa tredje Omgang med "Næringsmiddellære";,, Madens Sammensætning"og" Husførelse"; eller rettere det gaar op i Æggehvide, fedet og Kulhydrater og Kalorier; det er lidt tung Kost at blive ved med, det er vist ogsaa kun de færreste der" fordøjer"lidt af det.

Næste Omgang begynder jeg med Legemslære, det tænker jeg at faa dem bedre med i; jeg synes det er nok saa forstaaelig. Næringsmiddellæren faar man ikke saadan ind i Hovedet uden selvarbejde.

Saa mange tak for brevet jeg modtog i Bøvling. Det lader til at det er et uroligt, ja næsten farligt Sted I bor I bor, naar det snart brænder under jer, snart ved Siden af. Tør I blive ved at bo der? Her i Hygum Skole, hvor jeg bor og hvor Kursuset afholdes ligger for resten saa kønt. Mod Nord er der kun et Kvarters Gang til Limfjorden og mod Vest kan man se harboøre og er det rigtig ldart saa Vesterhavet udenfor.

Naar jeg bliver færdig til Foraar kunde jeg have lyst at tage en Tur langs med Kysten. Se harboøre, Bovbjerg Fyr og Thorsminde, vil Du saa med? Bovbjerg ser jeg nok hver uge men kun paa Afstand. Jeg faar vist ikke saa meget Tid at jeg i Kursustiden naar at komme derud.

I Lørdags strandede et Skib syd for Thorsminde, fra Bøvling kunde man se Masterne. Føret og Vejret var i Søndags ikke godt ellers havde jeg nok gaaet en Tur der ud efter.

I dag 3 Uger senest holder jeg Juleferie, jeg er nød til at holde op saa tidlig for at Konerne kan naa at faa bagt til Jul. De bedste Hilsner

Din Dorthea.

Hygum Skole 13. Marts
1907

Min kære Peder!

Hemmeligheden skal Du vide med det samme for jeg havde nær sagt selvfølgelig var det Dig, hvis Du havde i Sinde at rejse til Amerika; men det tænker jeg ikke Du spekulerer paa. Og jeg vilde ogsaa nødig rejse til Amerika med den Tanke at skulde blive derovre, men som Forholdene er, har jeg stor Lyst til at rejse, men nu betænker jeg mig paa det til Paaske, saa kan vi tale om det. Hr. Larsen, Asnæs, har jeg haft Brev fra og han beklager meget at han ingen Elever har faaet og har jo saa af den Grund ingen brug for en Lærerinde. - Fra Far har jeg haft Brev og han siger at der er mindre Fare forbunden med at rejse til Amerika end ved at rejse en Vinter til som Vandrelærerinde. I Vinter er jeg jo da sluppen heldig fra det selv om det har været koldt, men jeg glæder mig alligevel til at blive færdig og faa en lille Ferie, for

.....
?

Trætsom bliver Rejselivet i Længden.

Paa Mandag begynder jeg paa sidste Omgang. Sidste Omgang skal jeg have en Dag til hver Kreds og venter saa at kunne slutte Tirsdag d. 26. Marts. Og Onsdag Morgen

d. 27. har jeg tænkt at rejse fra Faare St. men jeg ved ikke rigtig om jeg rejser over Vemb, Holstebro eller over Lemvig med Dagvogn til Struer. Naar kommer Du hjem? Hvad Tid maajeg helst komme? Jeg har haft Brev fra Karen i Dag. Hun skal jo have sin Gymnastiktrop til Opvisning paa Søndag.

Den sidste Uge her bliver vist seig at gaa paa. I Dybe og Bonnet skal der drikkes Caffé og danses bagefter. Konerne siger som saa, at nu har Mændene siddet hjemme hele Vinteren, nu skal de have lidt Fornøjelse den sidste Aften. I Vandborg er Konerne mere egenkærlig, der er det kun Deltagerne selv der vil drikke Caffé og spise Kager, men jeg siger heldigvis, skulde det blive ved med Bal ved jeg ikke hvordan jeg saa ud eller være tilpas naar jeg kom til Løvel. Jeg vilde dog nødig komme alt for afjasket. - Jeg glæder mig meget til at komme til Løvel, se og tale med gamle Bekendte; men allermest dog til at tale med Dig. - Ja, det er der, det kniber med at tage Bestemmelsen. 1½ maaske 2 Aar er en lang Tid ikke at se og tale med" den"man holder allermest af.

De bedste Hilsner

Din egen Dorthea

Lemvig Posthus 22. Marts 1907

Kære Peder

Du kan tro det gaar løs med Fester og Basseraller. Mandag i Dybe, og der var Mændene med til at drikke Caffé, holde Taler og synge Sange og bagefter en Tur rundt paa Gulvet til Kl. 1. Tirsdag. Fest i Bonnet paa samme vis. Onsdag i Vandborg men der var det Kursusdeltagerne selv der holdt Fest. - Torsdag i Hygum paa samme Maade. Det er nu det med Festen, men saa har jeg da nævnte Steder faaet Gaver Sølvtoj og Bøger; det faar Du nærmere om i Paasken. Tak for Brevet jeg fik i Gaar. Jeg er ked af at Du skal vente en hel Dag paa mig i Viborg og Onsdag kan jeg ikke komme før, da jeg skal til Faberg til Landboforeningskasseren at aflægge Regnskab, men vil Du ikke hellere hente mig Skærtorsdag Aften. Du faar skrive hvad der er Dig mest belejlig. Mandag og Torsdag faar jeg Post i Bøvling. Onsdag kan jeg faa i Faberg hvis Dagvognen gaar. Du kan tro jeg glæder mig til at komme til Løvel for nu er jeg snart ør af al den megen Fest og jeg er kun halvvejs.

Mange Hilsner

Din Dorthea Hils Jørgensen og ønsk Glædelig Paaske.

Husholdningsforeninger på Lemvigegnen:

Stiftet:	Navn:	Nedlagt:
1922	Bonnet	
1922	Gudum	
1922	Fabjerg	
1922	Bækmarksbro	
1922	Ramme	
1935	Lomborg	
1935	Flynder	
1935	Tørring	
1936	Dybe-Ramme	
1936	Vandborg	
1937	Ferring	
	Engbjerg	1970
	Skalstrup	1970
1950	Harboøre-Vrist	
1951	Thyborøn	
1941	Nørlem	
1935	Fjaltring-Trans	
1938	Bøvling	
1941	Møborg-Flynder	
1939	Lemvig	
1938	Nees	
1941	Nørre Nissum	
1933	Hygum	
	Houe	
1959	Rom	

Bestyrelsesmedlemmer i Lemvigegnens Husholdningsforeninger, der har været paraplyorganisation for alle husholdningsforeninger på Lemvigegnen. Paraplyorganisationen blev stiftet 1. nov. 1939:

Vedtægter i 1939:

Lemvigegnens Husholdningsforeninger har et forretningsudvalg, bestående af 3 eller 5 udvalgsmedlemmer, efter som det findes formålstjenligt. Disse vælges af de bestående foreninger. Udvalget tilrettelægger de møder og fællesforetagender, som kan fremme foreningernes trivsel og være et bindeled mellem foreningerne, tilrettelægge større fællesmøder, og om muligt sørge for, at husholdningsarbejdet giver medlemmerne oplysningsmuligheder - ud over, hvad de enkelte foreninger kan overkomme.

Når forretningsudvalget finder det nødvendig, samles formændene for husholdningsforeningerne – drøfter og vedtager hvad udvalget har fundet rigtig, og som kunne være til fælles gavn.

Marie Møller

Bestyrelsen i 1939:

Formand: Marie Møller, Ramme

Maren Lauritsen, Dybe

Anna Stigaard, Gudum. Anna Stigaard gik ud af udvalget i 1939.

Ind kom frk Agnes Boldsen

Ved generalforsamlingen 25. oktober 1941 ønskede Maren Lauritsen at gå ud af bestyrelsen.

Udvalget:

formand: Marie Møller, Ramme

Agnes Boldsen

Marie Kallesø, Fabjerg, nyvalgt

1945: Marie Møller, Lomborg og Marie Jensen, Flynder genvalgte og nyvalgt Maren Lauritsen, Dybe

Udvalget:

formand: Marie Møller, Ramme

Marie Jensen, Flynder

Maren Lauritsen, Dybe, nyvalgt

1947: Maren Lauridsen og Marie Møller genvalgt.

1948: Marie Jensen genvalgt

1949: Maren Lauridsen og Marie Møller genvalgt

1950: Marie Jensen genvalgt

1951: Marie Møller ønskede ikke genvalg. Maren Lauridsen blev genvalgt. Ester Gay blev nyvalgt

Udvalget:

formand: Maren Lauridsen, Dybe

Marie Jensen, Flynder

Ester Gay, Tørring, nyvalgt

.

1952: Marie Jensen genvalgt

1953: Maren Lauridsen og Ester Gay genvalgt

1954: Marie Jensen genvalgt ved skriftlig afstemning

1955: Maren Lauridsen og Ester Gay genvalgt

1956: Udvalget:

formand: Maren Lauridsen

Ester Gay

Ellen Agergaard, nyvalgt

- 1957: Udvalget:
formand: Ester Gay,
Ellen Agergaard, Gudum
Kathrine Jensen, Bækmarksbro mejeri, nyvalgt
- 1958: Ellen Agergaard genvalgtes:
Udvalget:
formand: Ester Gay, Tørring
Ellen Agergaard, Gudum
Kathrine Jensen, Bækmarksbro
- 1959: Udvalget:
formand: Ellen Agergaard, Gudum
Kathrine Jensen, Bækmarksbro
Signe Bjerre, Lomborg, nyvalgt
- 1960: Udvalget består nu af: -Ellen Agergaard, Signe Bjerre og Anna Sand Poulsen, Lemvig
formand: Ellen Agergaard, Gudum
Signe Bjerre, Lomborg
Anna Sand Poulsen, Lemvig
- 1961: Genvalg af Ellen Agergaard og som repræsentant til Landboudomsforeningen nyvalgtes Marie Jensen.
Udvalget:
formand: Ellen Agergaard, Gudum
Anna Sand Poulsen, Lemvig
Marie Jensen,
- 1965:
Udvalget:
formand: Ingrid Nicolaisen, Rom (Ingrid Nicolaisen afløste Ellen Agergaard som formand i 1964)
Mary Holst, Hygum
Ingeborg Hesselbjerg, Thyborøn
- Bestyrelsen i 1967:
Formand Ingrid Nicolaisen, Rom
Ingeborg Hesselbjerg, Thyborøn
Esther Gay, Tørring
- Bestyrelsen i 1969:
Formand: Ingrid Nicolaisen, Rom
Næstformand: Anna Nielsen
Kasserer: Tilde Mågård, Bonnet

Bestyrelsen 1970:

Formand: Tilde Maagaard, Bonnet

Næstformand: Edith Christensen

Kasserer: Emma Nielsen

Bestyrelsen 1971:

Formand: Tilde Maagaard, Bonnet, genvalgt

Næstformand: Edith Christensen

Kasserer: Emma Nielsen, genvalgt

Bestyrelsen i 1972: (udvidelsen af bestyrelsen fra 3 til 5 medlemmer)

Formand: Tilde Maagaard, Bonnet

Kasserer: Emma Nielsen

Kirsten Nygaard, Nørre Nisum, nyvalgt

Tove Jensen, Flynder nyvalgt

Bodil Vilhelmsen, Thyborøn, nyvalgt

Protokollen på arkivet i Lemvig slutter den 23.01.1973

Bestyrelsen i 1973:

Formand Tilde Maagaard Olsen, Bonnet

Næstformand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Kasserer: Edith Hansen, Agergaard, Bøvling

Sekretær: Tove Jensen, Sdr.Krogsgaard, Flynder

Bodil Vilhelmsen, Thyborøn

Bestyrelsen i 1974:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum, genvalg

Næstformand: Gerda Lauritsen, Fabjerg, nyvalg

Kasserer: Edith Hansen

Sekretær: Stinne Poulsen, Vejling, Dybe, nyvalg

På grund af sygdom har formanden Tilde Maagaard Olsen trukket sig tilbage

Supleanten Estrid Kristensen, Lomborg er indtrådt i bestyrelsen

Bestyrelsen i 1975:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Næstformand: Gerda Lauritsen, Fabjerg

Kasserer: Edith Hansen, Bøvling, genvalg

Estrid Kristensen, Lomborg, genvalg

Stine Poulsen, Velling, Dybe

Udvalget i 1976-1977:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Næstformand Gerda Lauridsen, Kviesgaard, Fabjerg

Kass./sekr.: Edith Hansen, Agergaard, Bøvling

Stinne Poulsen, Vejling, Dybe

Estrid Kristensen, Gl Præstegaard, Lomborg

Udvalget i 1977-1978:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum
Næstformand Gerda Lauridsen, Kviesgaard, Fabjerg
Kass./sekr.: Edith Hansen, Brændsgaard, Bøvling
Stinne Poulsen, Vejling, Dybe
Solveig Paakjær, St. Lundsby, Lomborg

Udvalget i 1978-1979:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum
Næstformand: Gretha Jacobsen, Smedshauge, Engbjerg
Kass./sekr.: Edith Hansen, Brændsgaard, Bøvling
Inga Kallesøe, Overgaard, Fabjerg
Solveig Paakjær, St. Lundsby, Lomborg

Udvalget i 1979-1980:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum
Næstformand: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg
Kass./sekr.: Edith Hansen, Brændsgaard, Bøvling
Inga Kallesøe, Overgaard, Fabjerg
Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1980-1981:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum
Næstformand: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg
Kass./sekr.: Edith Hansen, Brændsgaard, Bøvling
Inga Kallesøe, Overgaard, Fabjerg
Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1981-1982:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum
Næstformand: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg
Kasserer: Inga Kallesøe, Overgaard, Fabjerg
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1982-1983:

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum
Næstformand: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg
Kasserer: Inga Kallesøe, Overgaard, Fabjerg
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1983-1984:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum
Næstformand: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg
Kasserer: Inga Kallesøe, Overgaard, Fabjerg
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1984-1985:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum
Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum
Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1985-1986:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum
Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum
Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1986-1987:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum
Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum
Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Udvalget i 1987-1988:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum
Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum
Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

Udvalget i 1988-1989:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum
Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum
Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem
Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling
Sekretær: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

Udvalget i 1988-1989:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum

Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling

Sekretær: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

Udvalget i 1989-1990:

Formand: Kirsten Nygaard, Pilgaard, Nørre Nisum

Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Solveig Dalgaard, Kirkegaard, Bøvling

Sekretær: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

Udvalget i 1990-1991:

Formand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum

Næstformand: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Signe Ringgaard, Faaregaard, Fåre

Sekretær: Kirsten Rækby, St. Vestergaard, Fabjerg

Udvalget i 1991-1992:

Formand: Kirsten Rækby, St. Vestergaard, Fabjerg

Næstformand: Signe Ringgaard, Faaregaard, Fåre

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum

Sekretær: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

Udvalget i 1992-1993:

Formand: Kirsten Rækby, St. Vestergaard, Fabjerg

Næstformand: Signe Ringgaard, Faaregaard, Fåre

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Erna Poulsen, Nørre Nisum

Sekretær: Gretha Jakobsen, Smedshauge, Engbjerg

1985-1986: - Udvalget: (1980 medlemmer i alt på Lemvigegnen)

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Næstformand: Inga Mårbjerg Christensen, Gudum

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Sekretær: Solveig Dalgaard, Bøvling

1986-1987: - Udvalget: (1982 medlemmer i alt på Lemvigegnen)

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Næstformand: Inga Måbjerg Christensen, Gudum

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Kristine Steen, Thyborøn

Sekretær: Solveig Dalgaard, Bøvling

1987-1988: - Udvalget: (2036 medlemmer i alt på Lemvigegnen)

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Næstformand: Inga Måbjerg Christensen, Gudum

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Solveig Dalgaard, Bøvling

Sekretær: Gretha Jakobsen, Engbjerg

1988-1989: mangler jeg

1989-1990: - Udvalget: (1844 medlemmer i alt på Lemvigegnen)

Formand: Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Næstformand: Inga Måbjerg Christensen, Gudum

Kasserer: Krista Søgaard, Nørlem

Sekretær: Gretha Jakobsen, Engbjerg

Sekretær: Signe Ringgaard, Fåre

1997-1998: Udvalget

Solvejg Stephansen, genvalgt

1998-1999: Udvalget

Formand Erna Poulsen, Nørre Nisum

Næstformand: Solvejg Stephansen, Klinkby

Mie Jensen, Rom

Marie Christiansen, Struer

Inger Margrethe Nygaard, Gudum

1999-2000: Udvalget

Formand Erna Poulsen, Nørre Nisum

Mie Jensen, Rom

Ulla Düring, Klinkby

Foreningens formål er at give familie oplysninger vedrørende såvel huaholdningsfaglige som samfundsmæssige, sociale og kulturelle anliggender.

Udvalgene i Lemvigegnens Husholdningsforeninger har ydet deres bedste for at foreningen kunne bestå, men udviklingen i samfundet gjorde at foreningen måtte lukke 31.12.2000

Husholdningskonsulenter:

1939-1942: Marie Herping og senere ansattes også frk Rabek, Lemvig som sykonsulent

1942-1943 frk. E. Jordan

1943-1946 frk.Kirstine Vadstrup

1946-1946: Frk. Stine Petterson – virkede som konsulent indtil 1. januar 1947; hun rejste hjem til Sverige igen.

1946-1956 Ingrid Larsen, Holstebro 350 kr. måned

1956-1959 frk Grethe Dahl

1959-1960: Bodil Rahbek

1960-1962: frk Anna Kirsten Bro (skal giftes)

1962-1965: Ruth Hald Larsen, Engbjerg

1966-1973: Birgit Bjerg, Hygum

1973-1977: Elna Larsen

1977-1979: Christine Madsen

1979-1980: Mette Nielsen

1980-1993: Jytte Brændgaard Jensen, Vandborg

1993-1995: Kirsten Hansen

1996-1999: Helle Mehl (sammen med elselskab)

Der har været statstilskud til husholdningskonsulenter fra 1928 – 01.10.1990

Lemvigegnens Husholdningsforeninger blev nedlagt den 31.12.2000

Siddende til venstre: Maren Lauritsen, Dybe

Siddende til højre: Agnes Boldsen, Møborg

Stående fra venstre; Maria Jensen, Flynder, Ellen Agergaard, Gudum, Anne Rahbek, der var sykkonsulent og Esther Gay, Tørring.

Er billedet fra 1945-1950 ??

Husholdningskonsulent Elna Larsen (1973-1977)
og formanden for Lemvigegnens Husholdningsforeninger Kirsten Nygaard, Nørre Nissum

Bestyrelsen for Lemvigegnens Husholdningsforeninger i 1986:

Fra venstre: Krista Søgaard, Nørlem, Husholdningskonsulent Jytte Brændgaard Jensen, Vandborg, Inga Mårbjerg Christensen, Gudum, Solveig Dalgaard, Bøvling, Kristine Steen, Thyborøn og formanden Kirsten Nygaard, Nørre Nisum

Jeg vil meget gerne have hjælp fra Jer med oplysninger:

- jeg går efter navne på alle bestyrelses- udvalgsmedlemmer hos paraplyorganisationen "Lemvigegnens Husholdningsforeninger"
- hvornår de enkelte husholdningsforeninger er nedlagt
- samt de husholdningsforeninger – der stadig fungerer

Amtsorganisationen for husholdningsforeninger, som Mie Jensen har været formand – fungerer den stadig er den nedlagt ? i såfald – hvornår er den nedlagt.

Er der en landsorganisation i dag, der varetager husholdningsforeningers tarv ?

Den 25.08.2020

Mvh Ib Br.